

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (třetího senátu)

17. července 2008 (*)

„Vnitřní trh s elektřinou – Vnitrostátní právní předpisy umožňující výběr příplatku k ceně za přenos elektřiny ve prospěch společnosti určené zákonem, která má povinnost platit uvízlé náklady – Poplatky s účinkem rovnocenným člům – Diskriminační vnitrostátní zdanění – Podpory poskytované členskými státy“

Ve věci C-206/06,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 234 ES, podaná rozhodnutím Rechtbank Groningen (Nizozemsko) ze dne 19. dubna 2006, došlým Soudnímu dvoru dne 2. května 2006, v řízení

Essent Netwerk Noord BV,

podporovaná

Nederlands Elektriciteit Administratiekantoor BV

proti

Aluminium Delfzijl BV,

a v řízení o regresním nároku

Aluminium Delfzijl BV

proti

Staat der Nederlanden,

a v řízení o regresním nároku

Essent Netwerk Noord BV,

proti

Nederlands Elektriciteit Administratiekantoor BV,

Saranne BV,

SOUDNÍ DVŮR (třetí senát),

ve složení A. Rosas (zpravodaj), předseda senátu, U. Lõhmus, J. N. Cunha Rodrigues, A. Ó Caoimh a A. Arabadžev, soudci,

generální advokát: P. Mengozzi,

vedoucí soudní kanceláře: M. Ferreira, vrchní rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 10. května 2007,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za Essent Netwerk BV, univerzálního právního nástupce Essent Netwerk Noord BV ode dne 1. ledna 2005, P. E. Mazelem a M. E. Hammingou, advocaten,
- za Aluminium Delfzijl BV A. J. van den Bergem a M. Van Leeuwen, advocaten,
- za Nederlands Elektriciteit Administratiekantoor BV J. K. de Preem a Y. de Vriesem, advocaten,
- za nizozemskou vládu H. G. Sevenster, jakož i P. P. J. van Ginnekenem a D. J. M. de Gravem, jako zmocněnci,
- za Komisi Evropských společenství R. Lyalem a H. van Vlietem, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 24. ledna 2008,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu článku 25 ES, čl. 87 odst. 1 ES a článku 90 ES.
- 2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi společnostmi Essent Netwerk Noord BV (dále jen „Essent Netwerk“), provozovatelem elektrické sítě, a společnostmi Aluminium Delfzijl BV (dále jen „Aldel“), odběratelem elektřiny a přenosových služeb, ve věci příplatku k sazbě účtovanému za přenos elektřiny během období od 1. srpna 2000 do 31. prosince 2000.
- 3 V rámci vstupu vedlejšího účastníka do řízení a uplatnění regresního nároku se spor rovněž týká Nederlands Elektriciteit Administratiekantoor BV, dříve Samenwerkende ElektriciteitsProductiebedrijven NV (dále jen „SEP“), společnosti určené zákonem, nizozemského státu a společnosti Saranne BV, dceřiné společnosti SEP a provozovatele soustavy vysokého napětí.

Právní rámec

Právo Společenství

- 4 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 96/92/ES ze dne 19. prosince 1996 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou (Úř. věst. 1997, L 27, s. 20; Zvl. vyd. 12/02, s. 3, dále jen „směrnice“) stanoví společná pravidla pro výrobu, přenos a distribuci elektřiny.
- 5 Její kapitoly IV, VI a VII se zabývají provozováním přenosové soustavy, účetnictvím energetických podniků a organizací přístupu do sítě.
- 6 Článek 24 odst. 1 a 2 směrnice stanoví:

„1. Členské státy, v nichž na základě této směrnice nebude možné plnit povinnosti a záruky provozu uložené před vstupem této směrnice v platnost, mohou požádat o přechodný režim, který jim Komise může povolit, přičemž mimo jiné zohlední velikost dotyčné sítě, úroveň propojení sítě a strukturu jejich energetického průmyslu. Komise uvědomí členské státy o těchto žádostech před svým rozhodnutím při současném zachování důvěrnosti. Rozhodnutí musí být zveřejněno v *Úředním věstníku Evropských společenství*.

2. Přechodný režim musí trvat po omezenou dobu a musí být spojen s uplynutím povinností a záruk uvedených v odstavci 1. Přechodný režim může zahrnovat odchylky od kapitol IV, VI a VII této směrnice. Žádosti o přechodný režim je třeba Komisi předložit nejpozději do jednoho roku po vstupu této směrnice v platnost.“

Vnitrostátní právní úprava

- 7 Před liberalizací odvětví elektřiny v Nizozemsku vyráběly elektřinu čtyři regionální podniky.
- 8 Na základě článku 2 zákona o právní úpravě výroby, dovozu, přenosu a prodeje elektřiny (Elektriciteitswet), ze dne 16. listopadu 1989 (*Staatsblad* 1989, č. 535, dále jen „EW 1989“), byly tyto výrobní společnosti pověřeny ve spojení s určenou společností (SEP, jejich společná dceřiná společnost) dbát na spolehlivé a účinné fungování veřejné distribuce elektřiny při co nejnižších možných nákladech odůvodněných s ohledem na veřejný zájem. Ke splnění tohoto úkolu SEP a její akcionáři uzavřeli v roce 1986 dohodu o spolupráci. EW 1989 dal této dohodě právní základ pro období od roku 1990.
- 9 Veškerá vyrobená a dovezená elektřina byla spravována SEP. Náklady byly soustředěny prostřednictvím SEP a propláceny touto společností čtyřem výrobním podnikům. Celkové náklady SEP umožňovaly určit cenu elektřiny účtovanou v odvětví distribuce s ohledem na maximum stanovené ministerstvem hospodářství.
- 10 V době existence uzavřeného trhu s elektřinou SEP nebo SEP a výrobní podniky realizovaly určité investice v rámci dohody o spolupráci, částečně na státní podnět, které byly motivovány zabezpečením zásobování a dodávek, jakož i udržitelným využíváním zdrojů energie. Dotčené investice se týkaly zejména i) dlouhodobých smluv o dovozu elektřiny a plynu, které SEP uzavřel se zahraničními výrobci elektřiny a plynu, ii) úmluv uzavřených, zdá se, výrobními podniky v rámci projektů dálkového vytápění, a iii) výstavby experimentálního a ekologického zařízení na zplyňování uhlí nazvaného „Demkolec“. Očekávalo se, že náklady spojené s těmito projekty nebudou moci být po liberalizaci získány zpět. Jednalo se o náklady neslučitelné s trhem nebo uvízlé náklady („stranded costs“) podle terminologie používané Komisí.
- 11 Dne 21. ledna 1997 SEP, čtyři výrobní podniky a 23 distribučních podniků uzavřely dohodu (dále jen „protokol k dohodě“) o dodávkách elektřiny distribučním podnikům pro období mezi léty 1997–2000.

- 12 Tento protokol k dohodě zejména stanovil, že distribuční podniky zaplatí společně každý rok až do roku 2000 částku 400 milionů NLG společnosti SEP (to je celkově 1,6 miliardy NLG) na pokrytí nákladů neslučitelných s trhem.
- 13 Platba těchto částek distribučními podniky byla financována zvýšením tarifu za elektřinu malým, středním a velkým běžným odběratelům. Zvláštní velkoodběratelé přispívali na náklady neslučitelné s trhem jen částečně nebo nepřispívali vůbec na základě článku 32 EW 1989, který stanovil možnost uzavřít s nimi dohody.
- 14 Směrnice byla provedena v Nizozemsku zákonem o právní úpravě výroby, přenosu a dodávkách elektřiny (Elektriciteitswet), ze dne 2. července 1998 (*Staatsblad* 1998, č. 427, dále jen „EW 1998“), který zrušil EW 1989 s účinností od 1. července 1999. Podle tohoto zákona byly činnosti provozování distribuční sítě a činnosti distribuce elektřiny odděleny.
- 15 Protokol k dohodě byl normativně zakotven novým čl. 97 odst. 2 EW 1998 (vloženým zákonem ze dne 1. července 1999, *Staatsblad* 1999, č. 260), který stanovil povinnost dodržování tohoto protokolu až do dne 1. ledna 2001.
- 16 Podle zákona byla pověřena komise tří odborníků, které předsedal p. Herkströter (dále jen „Herkströterova komise“), aby vydala posudek o potřebě vyrovnávacích opatření za náklady neslučitelné s trhem. Tato komise předala dne 18. listopadu 1999 svůj posudek ministru hospodářství. Došla k závěru, že vláda by měla poskytnout kompenzace pouze za ty náklady neslučitelné s trhem, které sama zapříčinila, to znamená projekty dálkového vytápění a zařízení Demkolec. Ostatní náklady neslučitelné s trhem, a zejména náklady týkající se dovozních smluv, by měly nést výrobní podniky podle rozdělovacího klíče, který Herkströterova komise navrhla.
- 17 Dne 21. prosince 2000 byl přijat přechodný zákon o odvětví výroby elektřiny (Overgangswet Elektriciteitsproductiesector, *Staatsblad* 2000, č. 607, dále jen „OEPS“), který upravoval zejména otázku nákladů neslučitelných s trhem.
- 18 Jak důvodová zpráva tohoto zákona, tak jeho první bod odůvodnění naráží na neplatnost protokolu k dohodě z důvodu liberalizace výroby elektřiny. V tomto ohledu z vysvětlení přednesených před Soudním dvorem vyplývá, že jestliže doba platnosti protokolu k dohodě uplynula až 1. ledna 2001, jeho provádění, jak bylo původně stanoveno, již nebylo možné, zejména v roce 2000, z důvodu nových pravidel použitelných na zvláštní velkoodběratele.
- 19 Článek 9 OEPS, který vstoupil v platnosti dne 29. prosince 2000 a který se použije se zpětným účinkem ode dne 1. srpna 2000, jak to stanoví článek 25 uvedeného zákona, stanoví mechanismus financování nákladů neslučitelných s trhem v roce 2000. Zní takto:

„1. Každý odběratel, který není chráněným odběratelem, je povinen provozovateli sítě kromě částky, kterou je povinen uhradit provozovateli sítě v místě svého bydliště nebo sídla na základě smlouvy, uhradit částku 0,0117 NLG za každou kilowatthodinu vypočítanou z celkového množství elektřiny, kterou tento provozovatel sítě přivedl k jeho napojení v období mezi 1. srpnem 2000 a 31. prosincem 2000.

2. Každý chráněný odběratel je povinen majiteli koncese kromě částky, kterou je povinen uhradit majiteli koncese v místě svého bydliště nebo sídla na základě smlouvy, uhradit částku 0,0117 NLG za každou kilowatthodinu vypočítanou z celkového množství elektřiny, kterou mu tento majitel koncese dodal v období mezi 1. srpnem 2000 a 31. prosincem 2000.

3. Pokud odběratel již zaplatil provozovateli sítě nebo majiteli koncese pro rok 2000 nebo část tohoto roku zálohu na uhrazení částky uvedené v odstavci 1 a 2, započte provozovatel sítě nebo majitel koncese při konečném vyúčtování pro rok 2000 tuto zálohu oproti částce jemu dlužné.
 4. Výnos z částek, které jsou odběratelé povinni uhradit podle odstavce 1 nebo 2, je podle případu provozovatelem sítě nebo majitelem koncese převeden na určenou společnost přede dnem 1. července 2001.
 5. Určená společnost oznámí ministerstvu výši výnosu uvedeného v odstavci 4 a k tomuto oznámení připojí prohlášení auditora podle čl. 393 odst. 1 knihy 2 občanského zákoníku o věrnosti a poctivosti údajů. Pokud celkový výnos překračuje částku 400 milionů NLG, odvede určená společnost tento přebytek ministerstvu, které jej použije k financování nákladů uvedených v článku 7.“
- 20 Dne 1. ledna 2001 uplynula doba platnosti protokolu k dohodě. Podle čl. 2 odst. 1 OEPS se čtyři výrobní podniky staly společně odpovědnými za náklady neslučitelné s trhem uvedené v čl. 2 odst. 2 OEPS.
- 21 Články 6 až 8 OEPS měly za cíl, aby stát financoval zaplacení nákladů neslučitelných s trhem týkajících se projektů dálkového vytápění a zařízení Demkolec v období po 1. lednu 2001. Stanovily:

„Článek 6

1. Ministerstvo každý rok po dobu maximálně 10 let stanoví příplatek, který jsou povinni uhradit všichni odběratelé kromě provozovatelů sítě.
2. Příplatek se poprvé stanoví do čtyř týdnů od data vstupu tohoto článku v platnost. Příplatek, který se použije na zbývajících devět let, se stanoví před 1. říjnem roku, který předchází roku dotčenému novou sazbou.
3. Příplatek vyjadřuje procento z celkové částky, kterou je odběratel povinen uhradit za přenos elektřiny do místa napojení a za poskytnutí služeb dodaných systémem.
4. Příplatek nemůže být vyšší než 10 % částky uvedené výše v odstavci 3.
5. Ministerstvo stanoví tento příplatek v souladu s ustanoveními přijatými ministerskou vyhláškou, která v každém případě stanoví, že se žádná dotace neposkytuje k financování nákladů, pro které byla částka přidělena formou subvence nebo pravidla daňové povahy. Pokud se to jeví nezbytným, aby se vyhovělo výkladu navrhovanému Komisí [...], ministerstvo může změnit základ uvedený ve třetím odstavci, podle kterého je dotčený příplatek dlužen.

Článek 7

Výnos z příplatku je určen k dotaci:

- a. nákladů vzniklých dohodami o dálkovém vytápění mezi výrobními podniky a dodavateli před zrušením [EW] 1989 v rozsahu, v němž projekty dotčené uvedenými dohodami byly již před tímto datem zahájeny.
- b. nákladů spojených s postoupením a převodem akcií společnosti n.v. Demkolec nebo experimentálního zařízení na zplyňování uhlí Demkolec, a

- c. nákladů spojených s vybíráním tohoto příplatku provozovateli sítě.

Článek 8

1. Podle ustanovení, která budou přijata ministerstvem, se dotace uvedená výše v článku 7 poskytuje následujícím osobám:

a. právníkům osobám, které na sebe berou náklady uvedené v čl. 7 písm. a), za které každá právnická osoba získá každý rok tuto částku, která odpovídá nákladům vynaloženým v dotčeném roce, kteréžto náklady se počítají metodou rizik spojených s cenou paliva, která zohledňuje výrobu tepla za každý projekt.

b. osobám, které na sebe berou náklady uvedené v čl. 7 písm. b).

2. Ministerstvo poskytne dotaci právníkům osobám uvedeným v odstavci 1 písm. a) pouze poté, co s nimi byl proveden odhad nákladů uvedených v čl. 7 písm. a), které jsou v dotčeném roce povinny platit; za tímto účelem dotyčné právnické osoby deklarují celkové množství vyrobeného tepla vyjádřené v celkovém ročním množství.

3. Ministerstvo poskytne dotaci právníkům osobám uvedeným v odstavci 1 písm. b) pouze po postoupení nebo převodu akcií společnosti n.v. Demkolec nebo experimentálního zařízení na zplyňování uhlí Demkolec a poté, co s nimi byl proveden odhad nákladů, které musí nést v souvislosti s postoupením nebo převodem uvedených akcií nebo zařízení.

4. Ministerská vyhláška uvedená v odstavci 1 tohoto článku stanoví v každém případě, že se žádná dotace neposkytuje k financování nákladů, pro které byla částka přidělena formou subvence nebo pravidla daňové povahy.

5. Lhůta uvedená na začátku článku 7 může být s výhradou souhlasu daného Komisí [...] podle článku 88 ES prodloužena ministerskou vyhláškou o období, které zohledňuje zbývající dobu dohod uvedených v čl. 7 písm. a).“

- 22 Královská vyhláška stanovící vstup těchto článků v platnost nebyla nicméně nikdy přijata. Zákonem ze dne 3. července 2003 (*Staatsblad* 2003, č. 316) byl článek 6 OEPS zrušen. Články 7 a 8 byly nahrazeny ustanoveními, která stanovila poskytnutí dotací směřujících k pokrytí nákladů na projekty dálkového vytápění a zařízení Demkolec, v souladu s tím, co bylo schváleno Komisí v jejím rozhodnutí [SG (2001) D/290565] ze dne 25. července 2001 ve spisu „státní podpory“ N 597/1998.

Kontakty mezi nizozemskou vládou a Komisí

- 23 Dopisem ze dne 20. února 1998 informovala nizozemská vláda Komisi o vyrovnávacích platbách zvažovaných ve prospěch čtyř podniků vyrábějících elektřinu a požádala ji, aby je schválila podle článku 24 směrnice.
- 24 Dopisem ze dne 16. října 1998 poskytla Komisi doplňkové informace a oznámila jí přechodné režimy, zejména návrh článků 6 až 8 budoucího OEPS, na základě článku 24 směrnice, a v rozsahu, v němž je toho třeba, článku 92 Smlouvy o ES (nyní po změně článek 87 ES) a článku 93 Smlouvy o ES (nyní článek 88 ES).
- 25 Rozhodnutím 1999/796/ES ze dne 8. července 1999 o žádosti Nizozemska o přechodný režim podle článku 24 směrnice 96/92 (Úř. věst. L 319, s. 34) (*neoficiální překlad*) Komise usoudila, že systém poplatků a stanovený převod vyrovnávacích plateb nevyžadují odchylku

od kapitol IV, VI nebo VII směrnice, a nemohou tedy být považovány za přechodný režim ve smyslu článku 24 směrnice.

26 Bod 42 odůvodnění rozhodnutí 1999/796 stanoví:

„[...] Převod vyrovnávací platby na některé výrobce elektřiny, financovaný poplatkem nebo zatížením uloženým spotřebiteli je v důsledku toho opatřením, na které se směrnice přímo nevztahuje, ale které je třeba přezkoumat ve světle pravidel upravujících hospodářskou soutěž, a zejména čl. 87 odst. 3 bod c) [ES]. [...]“

27 Ty stránky věci, týkající se problematiky státních podpor, vedly k různým kontaktům, výměnám dopisů a odkladům přezkumu spisu mezi výše uvedeným oznámením ze dne 16. října 1998 a rozhodnutím Komise ze dne 25. července 2001.

28 Podle předkládajícího soudu nizozemský stát neoznámil formálně článek 9 OEPS Komisi, ale dopisem ze dne 30. srpna 2000 ji informoval o celém návrhu zákona OEPS, včetně jeho článku 9.

29 Nizozemská vláda uvádí, že Komisi zaslala úplný text tohoto návrhu zákona s důvodovou zprávou. Dopis obsahující tento text se týkal velkého počtu témat. Co se týče protokolu k dohodě, který uplynul dne 31. prosince 2000, nizozemská vláda uvedla, že se může stát, že jeho právní zakotvení bude odstraněno, totiž že článek 97 EW 1998 bude zrušen.

30 Jelikož Komise vyjádřila pochyby, co se týče slučitelnosti článků 6 až 8 návrhu zákona OEPS se Smlouvou, nizozemská vláda rozhodla zříci se vstupu posledně uvedených článků v platnost a zvážit financování určitých nákladů neslučitelných s trhem z obecných prostředků.

31 Tatáž vláda v dopise ze dne 30. srpna 2000 výslovně oznámila Komisi skutečnost, že článkem 9 návrhu zákona OEPS bude zaveden příplatek k ceně. Toto sdělení bylo sepsáno takto:

„V rámci zavedení nové sazební struktury na základě [EW] 1998 v roce 2000, ve které budou sazby rozštěpeny na distribuční sazbu a přenosovou sazbu, obsahuje návrh zákona ustanovení, podle kterého provozovatelé sítě a distribuční podniky mohou dočasně zvednout své sazby. Tímto se zajistí, aby bývalé distribuční podniky, které byly stranou protokolu k dohodě, mohly i v roce 2000 stále dostát svým závazkům podle tohoto protokolu. Toto opatření je logickým důsledkem ustanovení [EW 1998], které propůjčovalo právní základ protokolu k dohodě. Pokud jde o podrobnosti k tomuto tématu odkazujeme na článek 9 návrhu zákona [OEPS] a na části důvodové zprávy, které se týkají tohoto článku.“

32 Podle Komise ji nizozemská vláda svým dopisem ze dne 30. srpna 2000 vyzvala, aby přezkoumala nikoli článek 9 návrhu zákona OEPS s ohledem na článek 87 ES a 88 ES, ale články 6 až 8 tohoto návrhu zákona.

33 Z rozhodnutí Komise ze dne 25. července 2001 vyplývá, že dne 15. září 2000 se konalo setkání mezi nizozemskými orgány a útvary Komise a že během října, listopadu a prosince 2000 došlo k výměně dopisů. Podle tohoto rozhodnutí nizozemské orgány dopisem ze dne 27. června 2001 odvolaly finanční mechanismus oznámených opatření.

34 Ve svém rozhodnutí ze dne 25. července 2001 došla Komise k závěru, že oznámená podpora týkající se poskytnutí dotací směřujících k pokrytí nákladů na projekty dálkového vytápění a zařízení Demkolec spadá do působnosti čl. 87 odst. 1 ES a že opatření je

v souladu se sdělením o metodologii analýzy státních podpor spojených s uvízlými náklady, které bylo přijato rovněž dne 25. července 2001.

Spor v původním řízení a předběžné otázky

- 35 Dne 19. prosince 1996 uzavřela společnost Aldel, „zvláštní velkoodběratel“, podle článku 32 EW 1989 smlouvu o poskytnutí elektrické kapacity a dodání elektrické energie, jakož i o „load management“ se společnostmi SEP, Elektriciteits- Productiemaatschappij Oost- en Noord- Nederland NV (výrobní podnik) a Energie Distributiemaatschappij voor Oost- en Noord-Nederland (distribuční podnik).
- 36 Essent Netwerk je samostatnou právnickou osobou, provozovatelem sítě, dceřinou společností společnosti Essent NV, která je úplně kontrolována provinčními a místními územně správními celky. V období od 1. srpna 2000 do 31. prosince 2000 provedla přenos 717 413 761 kWh elektřiny na připojení společnosti Aldel.
- 37 Společnost Essent Netwerk požadovala na základě článku 9 OEPS od Aldel fakturou ze dne 4. dubna 2001 zaplacení částky 9 862 646,25 NLG (4 475 473,75 euro), včetně daně z obrátu. Přes výzvu k zaplacení zaslano společností Essent Netwerk společností Aldel požadovanou částku nezaplatila.
- 38 Společnost Essent Netwerk požaduje v původním řízení podle článku 9 OEPS zaplacení částek, které vyúčtovala společností Aldel, navýšených o úroky a náklady. Posledně uvedená je odmítá zaplatit z toho důvodu, že článek 9 OEPS je v rozporu s články 25 ES, 87 ES a 90 ES. Aldel uplatnila regresní nárok proti státu. Essent Netwerk uplatnila regresní nárok proti Nederlands Elektriciteit Administratiekantoor BV a Saranne BV.
- 39 Za těchto podmínek se Rechtbank Groningen rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Musejí být články 25 ES a 90 ES vykládány v tom smyslu, že brání zákonnému opatření, podle kterého jsou vnitrostátní odběratelé elektřiny povinni během přechodného období (od 31. srpna 2000 do 31. prosince 2000) platit svému provozovateli sítě příplatek k sazbě za množství jim dodané elektřiny, pokud tento příplatek musí být provozovatelem sítě převeden na společnost určenou za tímto účelem zákonodárcem k úhradě uvízlých nákladů, které vznikly v důsledku závazků, jež tato společnost přijala, nebo investic, jež tato společnost podnikla před liberalizací trhu s elektřinou, a pokud tato společnost

- je společnou dceřinou společností čtyř vnitrostátních podniků vyrábějících elektřinu,
- v dotčeném období (rok 2000) byla jedinou osobou, která byla odpovědná za uvízlé náklady připadající na tento rok,
- k pokrytí těchto nákladů v tomto roce prokazatelně potřebuje částku ve výši 400 milionů NLG (181 512 086,40 eur), a
- musí v případě, že výnos z tohoto příplatku překračuje uvedenou částku, odvést přebytek ministerstvu?

2) Splňuje režim popsany v první otázce podmínky čl. 87 odst. 1 ES?“

K předběžným otázkám

K první otázce týkající se výkladu článků 25 ES a 90 ES

- 40 Jak připomněl generální advokát v bodě 29 svého stanoviska, články 25 ES a 90 ES, které zakotvují zákaz cel a poplatků s rovnocenným účinkem, jakož i zákaz diskriminačního vnitrostátního zdanění a které se navzájem doplňují, sledují cíl zakázat jakékoli vnitrostátní ustanovení ukládající daně nebo poplatky, které může diskriminovat výrobky pocházející z jiných členských států nebo určené do jiných členských států, a představuje tak překážku volného pohybu uvnitř Společenství za podmínek běžné hospodářské soutěže (viz v tomto smyslu rozsudky ze dne 15. června 2006, *Air Liquide Industries Belgium*, C-393/04 a C-41/05, Sb. rozh. s. I-5293, bod 55, a ze dne 8. listopadu 2007, *Stadtgemeinde Frohnleiten a Gemeindebetriebe Frohnleiten*, C-221/06, Sb. rozh. s. I-9643, bod 30).
- 41 Poplatek s rovnocenným účinkem představuje každé jednostranně uložené finanční zatížení, byť minimální, bez ohledu na svůj název nebo způsob vybírání, postihující zboží z důvodu skutečnosti, že překračuje hranici, pokud není clem ve vlastním smyslu. Naopak na finanční zátěž vyplývající z obecného režimu vnitrostátního zdanění postihujícího systematicky, podle stejných objektivních kritérií, kategorie výrobků nezávisle na jejich původu nebo jejich určení, se vztahuje článek 90 ES (viz výše uvedený rozsudek *Air Liquide Industries Belgium*, body 51 a 56).
- 42 Poplatek, který postihuje domácí a dovážené výrobky na základě shodných kritérií, může být nicméně Smlouvou zakázán, pokud výnos tohoto zdanění je určen k financování činností, z nichž zvláště těží zdaněné domácí výrobky. Pokud výhody, které tyto výrobky mají, zcela kompenzují poplatek, který je postihuje, účinky tohoto poplatku se projeví pouze s ohledem na dovážené výrobky a tento poplatek představuje poplatek s rovnocenným účinkem. Naopak pokud tyto výhody kompenzují pouze část zatížení, které nesou domácí výrobky, dotčený poplatek představuje diskriminační zdanění ve smyslu článku 90 ES, jehož výběr je zakázán, co se týče části částky určené ke kompenzaci ve prospěch domácích výrobků (viz v tomto smyslu rozsudek ze dne 11. března 1992, *Compagnie commerciale de l'Ouest* a další, C-78/90 až C-83/90, Recueil, s. I-1847, bod 27).
- 43 Ve věci v původním řízení je příplatek k ceně vybírán za přenesenou elektřinu. V tomto ohledu je třeba připomenout, že elektřina je zbožím ve smyslu ustanovení Smlouvy (rozsudky ze dne 27. dubna 1994, *Almelo*, C-393/92, Recueil, s. I-1477, bod 28, a ze dne 23. října 1997, *Komise v. Itálie*, C-158/94, Recueil, s. I-5789, bod 17).
- 44 Mimoto jelikož předmětem je přenos elektřiny, Soudní dvůr již rozhodl, že poplatek, který je vybírán nikoli z výrobků jako takových, ale z nezbytné činnosti ve vztahu k výrobku, může spadat do působnosti článků 25 ES a 90 ES (viz v tomto smyslu výše uvedený rozsudek *Stadtgemeinde Frohnleiten a Gemeindebetriebe Frohnleiten*, bod 43). Je třeba v každém případě zdůraznit, že příplatek k ceně se vypočítává podle počtu přenesených kilowatthodin, a nikoli podle délky přenosu nebo jakéhokoli jiného kritéria přímo spojeného s přepravou, takže postihuje sám výrobek.
- 45 Tento příplatek k ceně vybíráný za přenesenou elektřinu byl uložen článkem 9 OEPS. V tomto ohledu není významné, že toto ustanovení usnadňuje provádění dohody uzavřené dříve mezi různými hospodářskými subjekty, pokud jsou odběratelé elektřiny povinni platit tento příplatek na základě zákona. Jedná se o jednostranně uložené zatížení.
- 46 Stejně tak pro účely použití článků 25 ES a 90 ES není významné, že finanční zatížení není vybíráno státem (rozsudek ze dne 17. května 1983, *Komise v. Belgie*, 132/82, Recueil, s. 1649, bod 8). Skutečnost, že příplatek k ceně je vybírán provozovatelem sítě nemá v důsledku toho žádný dopad.

- 47 Z těchto skutečností vyplývá, že dotčený příplatek je poplatkem, který postihuje elektřinu, ať už dováženou nebo domácí, podle objektivního kritéria, kterým je počet přenesených kilowatthodin. S ohledem na určení výnosu poplatku je tedy třeba stanovit, zda poplatek představuje poplatek s rovnocenným účinkem nebo diskriminační vnitrostátní zdanění.
- 48 Essent Network tvrdí, že ani článek 25 ES, ani článek 90 ES nejsou použitelné ve věci v původním řízení, vzhledem k tomu, že poplatek platí spotřebitelé. Nelze se tedy zabývat otázkou kompenzace jakéhokoli zatížení, které nesou vnitrostátní podniky vyrábějící elektřinu.
- 49 Nicméně je třeba zdůraznit, že pro účely použití článků 25 ES a 90 ES není postavení dlužníka poplatku významné, pokud se poplatek týká výrobku nebo činnosti nezbytné ve vztahu k výrobku. Jak bylo přitom uvedeno v bodě 44 tohoto rozsudku, ve věci v původním řízení tomu tak je.
- 50 Co se týče příjemců výnosu z poplatku, není vyloučeno, že se jedná o vnitrostátní podniky vyrábějící elektřinu. Částka 400 miliónů NLG byla sice v roce 2000 přiznána určenému orgánu, totiž SEP za účelem zaplacení nákladů neslučitelných s trhem, ale tato společnost nicméně byla dceřinou společností uvedených výrobních podniků, zavázanou vůči nim různými úmluvami.
- 51 Přísluší tedy vnitrostátnímu soudci, aby ověřil, zda výrobní podniky byly povinny zaručit zaplacení těchto nákladů neslučitelných s trhem společností SEP, nebo zda těžily z výhody vyplývající z poplatku, například díky prodejní ceně zahrnující výnos z této výhody, poskytnutím dividend nebo jakýmkoli jiným prostředkem.
- 52 Co se týče částky převyšující 400 miliónů NLG, jelikož její určení bylo stanoveno článkem 7 OEPS a tento článek nevstoupil v platnost, zdá se, že tato částka nebyla použita na úhradu nákladů neslučitelných s trhem, a nemohla tedy zvýhodnit domácí výrobek. Přísluší nicméně vnitrostátnímu soudu, aby ověřil, zda tomu tak skutečně je.
- 53 Podle výsledku provedených ověření, zejména co se týče vztahů mezi SEP a výrobními podniky, bude moci vnitrostátní soud určit, zda existuje nějaká kompenzace ve prospěch domácích výrobců, přičemž v případě, že taková kompenzace neexistuje by poplatek představoval nediskriminační vnitrostátní zdanění ve smyslu článku 90 ES. V případě, že by výnos poplatku kompenzoval částečně zatížení domácího výrobku, by se jednalo o diskriminační vnitrostátní zdanění ve smyslu článku 90 ES, zatímco v případě úplné kompenzace by se jednalo o poplatek s rovnocenným účinkem zakázaný článkem 25 ES.
- 54 Podle SEP a nizozemské vlády výnos z příplatku k ceně nezvýhodňuje v žádném případě domácí výrobu elektřiny, jelikož slouží k pokrytí nákladů neslučitelných s trhem, to znamená investic uskutečněných v minulosti, a nemá žádný dopad na cenu domácí elektřiny.
- 55 Tento argument nemůže být nicméně přijat. Pokud jsou totiž vnitrostátní podniky vyrábějící elektřinu povinny nést náklady neslučitelné s trhem, tyto náklady jsou součástí nákladů, které jsou zohledňovány při určování celkové výrobní ceny elektřiny, a podle prodejní ceny určované výrobními podniky, zisku těchto podniků. Z toho vyplývá, že určení výnosu z poplatku k zaplacení nákladů, které musejí být neseny domácími výrobci, i když by se týkaly investic v minulosti, by zlepšilo jejich soutěžní situaci na úkor výrobců z jiných členských států.
- 56 Jak generální advokát správně připomněl v bodech 24 a 25 svého stanoviska, příplatek vybíraný za přenesenou elektřinu může být prohlášen za odporující článkům 25 ES a 90 ES pouze v rozsahu, v němž byl vybírán z dovážené elektřiny. Je tedy třeba, aby podle pravidel

týkajících se důkazního břemene použitelných v takovém sporu, jako je spor v původním řízení, bylo prokázáno v jakém rozsahu se příplatek požadovaný po Aldel týká přenosu elektřiny pocházející z jiných členských států.

- 57 S ohledem na všechny tyto skutečnosti je třeba na první otázku odpovědět, že článek 25 ES musí být vykládán v tom smyslu, že brání zákonnému opatření, podle kterého jsou vnitrostátní odběratelé elektřiny povinni platit svému provozovateli sítě příplatek k ceně za množství k těmto odběratelům přenesené elektřiny, která byla vyrobena v členském státě a dovezena, pokud tento příplatek musí být uvedeným provozovatelem převeden na společnost určenou za tímto účelem zákonodárcem, která je společnou dceřinou společností čtyř vnitrostátních podniků vyrábějících elektřinu a dříve byla správcem nákladů veškeré vyrobené a dovezené elektřiny, a pokud tento příplatek musí být v plné výši použit na zaplacení nákladů neslučitelných s trhem, ke kterým je tato společnost osobně povinna, což má za následek, že částky vybrané touto společností zcela kompenzují zatížení nesené přenášenou domácí elektřinou.

Je tomu stejně, pokud domácí podniky vyrábějící elektřinu jsou povinny nést tyto náklady a pokud z důvodu stávajících úmluv zaplacením nákupní ceny za elektřinu vyrobenou v členském státě, zaplacením dividend jednotlivým domácím podnikům vyrábějícím elektřinu, jejichž dceřinou společností určená společnost je, nebo jakýmkoli jiným způsobem mohla být výhoda tvořená příplatkem k ceně zcela přenesena určenou společností na domácí podniky vyrábějící elektřinu.

Článek 90 ES musí být vykládán v tom smyslu, že brání témuž zákonnému opatření za okolností, kdy výnos z poplatku vybraného za přenesenou elektřinu je určen pouze částečně na zaplacení nákladů neslučitelných s trhem, to znamená pokud částka vybraná určenou společností kompenzuje pouze část zatížení neseného přenášenou domácí elektřinou.

Ke druhé otázce týkající se výkladu článku 87 ES

- 58 Úvodem je třeba připomenout, že poplatek, u nějž se používají stejné podmínky výběru na domácí a dovážené výrobky, jehož příjmy jsou určeny pouze ve prospěch domácích výrobků, takže výhody, které z toho vyplývají kompenzují zatížení těchto výrobků, může představovat s ohledem na určení jeho výnosu státní podporu neslučitelnou se společným trhem, jestliže jsou splněny podmínky článku 87 ES (viz v tomto smyslu rozsudky ze dne 16. prosince 1992, Lornoy a další, C-17/91, Recueil, s. I-6523, bod 32, jakož i ze dne 27. října 1993, Scharbatke, C-72/92, Recueil, s. I-5509, bod 18).
- 59 Opatření provedené prostřednictvím diskriminačního zdanění, které může být zároveň považováno za součást podpory ve smyslu článku 87 ES totiž podléhá souběžně článkům 25 ES nebo 90 ES a ustanovením o státních podporách (viz v tomto smyslu rozsudky ze dne 21. května 1980, Komise v. Itálie, 73/79, Recueil, s. 1533, bod 9, a ze dne 29. dubna 1982, Pabst & Richarz, 17/81, Recueil s. 1331, bod 22).
- 60 Jestliže články 25 ES a 90 ES směřují k ochraně volného pohybu zboží a hospodářské soutěže mezi domácími a dováženými výrobky, článek 87 ES má obecnějším způsobem za cíl ochranu hospodářské soutěže mezi podniky zákazem jakékoli podpory poskytnuté členským státem a odpovídající podmínkám článku 87 ES.
- 61 Podle tohoto ustanovení podpory poskytované v jakékoli formě státem nebo ze státních prostředků, které narušují nebo mohou narušit hospodářskou soutěž tím, že zvýhodňují určité podniky nebo určitá odvětví výroby, jsou, pokud ovlivňují obchod mezi členskými státy, neslučitelné se společným trhem.

- 62 Je třeba ověřit, zda částky převedené na SEP podle článku 9 OEPS odpovídají tomuto pojmu.
- 63 Je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury vyžaduje kvalifikace jako „podpora“ ve smyslu čl. 87 odst. 1 Smlouvy, aby byly splněny všechny podmínky uvedené v tomto ustanovení (viz rozsudky ze dne 21. března 1990, *Belgie v. Komise*, zvaný „*Tubemeuse*“, C-142/87, Recueil, s. I-959, bod 25; ze dne 24. července 2003, *Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg*, C-280/00, Recueil, s. I-7747, bod 74, jakož i ze dne 1. července 2008, *Chronopost a La Poste v. Ufex a další*, C-341/06 P a C-342/06 P, Sb. rozh. s. I-0000, bod 125).
- 64 Zprvce se musí jednat o státní zásah nebo zásah ze státních prostředků. Zadruhé tento zásah musí být takový, že ovlivňuje obchod mezi členskými státy. Zatřetí musí svého příjemce zvýhodnit. Začtvrté musí narušit hospodářskou soutěž nebo hrozit jejím narušením (viz zejména rozsudky ze dne 30. března 2006, *Servizi Ausiliari Dottori Commercialisti*, C-451/03, Sb. rozh. s. I-2941, bod 56, a výše uvedený *Chronopost a La Poste v. Ufex a další*, bod 126).
- 65 Co se týče první podmínky je třeba ověřit, zda částky zaplacené SEP představují státní zásah nebo zásah ze státních prostředků.
- 66 Článek 9 OEPS stanoví přiznání částky 400 milionů NLG určené společnosti, totiž SEP, a pro zbytek vybraného poplatku převedení na ministerstvo, které mělo použít přijatou částku na financování nákladů uvedených v článku 7 OEPS – který nicméně nevstoupil v platnost – tedy nákladů neslučitelných s trhem souvisejících s dálkovým vytápěním a zařízením na zplyňování Demkolec. V tomto ohledu je třeba připomenout, že tyto částky mají svůj původ v příplatku k ceně uloženému státem odběratelům elektřiny podle článku 9 OEPS, o němž bylo v bodě 47 tohoto rozsudku stanoveno, že se jedná o poplatek. Tyto částky tedy mají původ ve státních prostředcích.
- 67 Podle čl. 9 odst. 1 a 2 OEPS se poplatek platí provozovateli sítě nebo majiteli koncese, kteří musí, jak stanoví čl. 9 odst. 4 OEPS, převést výnos z dlužených částek před 1. červencem 2001 na SEP. Podle čl. 9 odst. 5 OEPS si SEP ponechá částku nepřevyšující 400 milionů NLG a přebytek odvede ministerstvu.
- 68 Ve věci v původním řízení je provozovatelem sítě společnost Essent Netwerk. Jak vyplývá z odpovědi poskytnuté touto společností na otázku položenou Soudním dvorem, jedná se o 100% dceřinou společnost společnosti Essent NV, jejímiž akcionáři jsou ze 74 % provincie Nizozemska a z 26 % obce tohoto členského státu. Pokud jde o SEP, jejíž kapitál je zcela držen podniky vyrábějícími elektřinu, jednalo se v té době o podnik pověřený zákonem provozováním služby obecného hospodářského zájmu.
- 69 Z ustanovení OEPS vyplývá, že určená společnost nemá žádnou možnost používat výnos z poplatku k jiným než zákonem stanoveným účelům. Mimoto je v tomto úkolu přísně kontrolována, jelikož čl. 9 odst. 5 OEPS jí ukládá nechat si vyúčtování získaných a převedených částek ověřit účetním.
- 70 Není významné, že tato společnost zároveň soustřeďovala vybíraný poplatek, spravovala vybrané prostředky a byla beneficentem části těchto prostředků. Mechanismus stanovený zákonem, a konkrétněji vyúčtování ověřené účetním, umožňují oddělit tyto jednotlivé role a kontrolovat využívání prostředků. Z toho vyplývá, že dokud si tato určená společnost nepřidělí částku 400 milionů NLG, tedy do okamžiku, od kterého je má k volné dispozici, zůstává tato částka pod veřejnou kontrolou, a tudíž k dispozici státních orgánů, což je

postačující k tomu, aby byla kvalifikována jako státní prostředky (viz v tomto smyslu rozsudek ze dne 16. května 2002, Francie v. Komise, C-482/99, Recueil, s. I-4397, bod 37).

- 71 Cílem článku 9 OEPS se zdá být umožnit podnikům vyrábějícím elektřinu prostřednictvím jejich dceřiné společnosti SEP získat zpět náklady neslučitelné s trhem, které vydaly v minulosti. Toto ustanovení se týká nákladů za rok 2000, zatímco pro další roky budou některé náklady kompenzovány dotacemi, které budou povoleny Komisí jako státní podpora.
- 72 Tyto různé okolnosti odlišují opatření dotčené ve věci v původním řízení od opatření uvedeného v rozsudku ze dne 15. července 2004, Pearle a další (C-345/02, Sb. rozh. s. I-7139). Prostředky dotčené v této věci použité pro účely reklamní kampaně byly shromážděny profesní organizací od jejích členů, kteří měli z této reklamy prospěch, prostřednictvím povinných účelových příspěvků na organizaci této kampaně (výše uvedený rozsudek Pearle a další, bod 36). Nejednalo se tedy ani o finanční zatížení státu ani o prostředky zůstávající pod státní kontrolou, na rozdíl od částky vybrané SEP, která má původ v poplatku a nemůže mít jiné určení, než je stanovené zákonem.
- 73 Mimoto ve věci, ve které byl vydán výše uvedený rozsudek Pearle a další byl sice sběr prostředků prováděn profesní organizací, ale reklamní kampaň byla organizována soukromým sdružením optiků, měla čistě obchodní cíl a nebyla v žádném případě součástí politiky definované státními orgány (výše uvedený rozsudek Pearle a další, body 37 a 38). Ve věci v původním řízení bylo naopak o přidělení částky 400 milionů NLG určené společnosti rozhodnuto zákonodárcem.
- 74 Stejně tak je dotčené opatření odlišné od opatření, které bylo předmětem rozsudku ze dne 13. března 2001, PreussenElektra (C-379/98, Recueil, s. I-2099), ve kterém Soudní dvůr v bodě 59 rozhodl, že povinnost soukromých podniků zásobujících elektřinou vykoupit elektřinu vyrobenou z obnovitelných zdrojů energie za minimální stanovené ceny nezpůsobuje žádný přímý ani nepřímý přesun státních prostředků ve prospěch podniků, které vyrábějí tento typ elektřiny. V tomto posledně uvedeném případě podniky nebyly státem oprávněny, aby spravovaly státní prostředky, ale měly povinnost výkupu prostřednictvím svých vlastních finančních prostředků.
- 75 Ze všech těchto okolností vyplývá, že částky zaplacené společnosti SEP představují státní zásah ze státních prostředků.
- 76 Co se týče druhé podmínky, totiž možnosti ovlivnění obchodu mezi členskými státy, je třeba připomenout, že podle judikatury Soudního dvora neexistuje práh nebo procentní podíl, při jejichž nedosažení lze říci, že obchod mezi členskými státy není ovlivněn. Poměrně malá výše podpory nebo poměrně malá velikost podniku, který je příjemcem, totiž *a priori* nevylučují možnost, že obchod mezi členskými státy bude ovlivněn (viz výše uvedené rozsudky Tubemeuse, bod 43, jakož i Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg, bod 81).
- 77 V tomto ohledu je třeba konstatovat, že SEP a vnitrostátní podniky vyrábějící elektřinu soutěží s výrobci elektřiny jiných členských států. Krom toho s ohledem na kontext liberalizace trhu s elektřinou a na intenzivní hospodářskou soutěž, která z ní vyplývá, tato skutečnost stačí k prokázání toho, že podpora může ovlivnit obchod.
- 78 Co se týče třetí a čtvrté podmínky, zdá se, že ze zákona, jeho důvodové zprávy a vysvětlení přednesených před zdejším Soudním dvorem vyplývá, že částka 400 milionů NLG vybraná SEP jí měla umožnit zaplatit náklady neslučitelné s trhem za rok 2000, aniž by povaha a původ těchto nákladů byly analyzovány. Za rok 2001 a následující roky byly naopak určité

náklady, jako projekty dálkového vytápění a zařízení Demkolec, považovány Herkströterovou komisí za způsobené nizozemským státem a k jejich kompenzaci byly stanoveny dotace tohoto státu.

- 79 V tomto ohledu je třeba připomenout, že za státní podpory jsou považovány zásahy, které mohou v jakékoli formě přímo nebo nepřímo zvýhodňovat podniky nebo které musejí být považovány za hospodářské zvýhodnění, které by podnik-příjemce nezískal za obvyklých podmínek na trhu (viz výše uvedený rozsudek *Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg*, bod 84, rozsudek ze dne 27. listopadu 2003, *Enirisorse*, C-34/01 až C-38/01, *Recueil*, s. I-14243, bod 30, a výše uvedený rozsudek *Servizi Ausiliari Dottori Commercialisti*, bod 59).
- 80 Naopak státní zásah nespadá pod čl. 87 odst. 1 ES, pokud musí být takový zásah považován za vyrovnání představující protihodnotu plnění uskutečněných podniky-příjemci za účelem plnění povinností veřejné služby, takže tyto podniky ve skutečnosti nejsou finančně zvýhodněny a účinkem uvedeného zásahu tedy není poskytnout těmto podnikům výhodnější soutěžní postavení oproti konkurenčním podnikům (výše uvedené rozsudky *Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg*, bod 87; *Enirisorse*, bod 31, a *Servizi Ausiliari Dottori Commercialisti*, bod 60).
- 81 Aby však v konkrétním případě takové vyrovnání nebylo kvalifikováno jako státní podpora, což ostatně nebylo ve věci v původním řízení tvrzeno, musí být splněna řada podmínek (výše uvedené rozsudky *Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg*, bod 88; *Enirisorse*, bod 31, a *Servizi Ausiliari Dottori Commercialisti*, bod 61).
- 82 Zaprvé podnik-příjemce takového vyrovnání musí být skutečně pověřen plněním povinností veřejné služby a tyto povinnosti musí být jasně vymezeny (výše uvedené rozsudky *Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg*, bod 89; *Enirisorse*, bod 32, a *Servizi Ausiliari Dottori Commercialisti*, bod 62).
- 83 Zadruhé parametry, na jejichž základě je vyrovnání vypočítáno, musejí být stanoveny předem objektivním a transparentním způsobem, aby bylo zabráněno tomu, že vyrovnání bude obsahovat hospodářské zvýhodnění způsobilé zvýhodnit podnik-příjemce oproti konkurenčním podnikům (výše uvedené rozsudky *Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg*, bod 90; *Enirisorse*, bod 35, a *Servizi Ausiliari Dottori Commercialisti*, bod 64).
- 84 Zatřetí vyrovnání nemůže přesáhnout to, co je nezbytné pro pokrytí všech nebo části nákladů vyvolaných plněním povinností veřejné služby, při zohlednění odpovídajících příjmů a s ohledem na přiměřený zisk v souvislosti s plněním těchto povinností (výše uvedené rozsudky *Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg*, bod 92, a *Servizi Ausiliari Dottori Commercialisti*, bod 66).
- 85 Začtvrté by vyrovnání mělo být určeno na základě rozboru nákladů, které by průměrný podnik, řádně řízený a přiměřeně disponující nezbytnými prostředky k tomu, aby mohl plnit požadavky veřejné služby, vynaložil za účelem plnění těchto povinností, při zohlednění odpovídajících příjmů a s ohledem na přiměřený zisk v souvislosti s plněním těchto povinností (výše uvedené rozsudky *Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg*, bod 93, a *Servizi Ausiliari Dottori Commercialisti*, bod 67).
- 86 Vnitrostátnímu soudu přísluší, aby za pomoci těchto kritérií, která mohou být použita obdobně pro posouzení, zda kompenzace nákladů neslučitelných s trhem vyvolaných státem představuje podporu, ověřil, zda nebo v jakém rozsahu může být částka 400 miliónů NLG považována za kompenzaci představující protihodnotu plnění uskutečněných určenou společností za účelem plnění povinností veřejné služby nebo zda tato částka měla být

použita za účelem zaplacení nákladů neslučitelných s trhem jiné povahy, v kterémžto případě by se jednalo o hospodářskou výhodu odpovídající pojmu „podpora“ ve smyslu článku 87 ES.

- 87 V rozsahu, v němž dotčené opatření zvýhodňuje SEP nebo podniky vyrábějící elektřinu, taková výhoda podporuje odvětví výroby elektřiny, a má tedy selektivní charakter.
- 88 Ze všech těchto skutečností vyplývá, že v rozsahu, v němž představují hospodářskou výhodu, částky zaplacené společnosti SEP do výše 400 miliónů NLG představují „státní podporu“ ve smyslu čl. 87 odst. 1 ES.
- 89 Pokud jde o poplatek za přenesenou elektřinu, je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury nespádají daně do působnosti ustanovení Smlouvy týkajících se státních podpor, ledaže představují způsob financování podpory, takže jsou její nedílnou součástí (rozsudky ze dne 13. ledna 2005, Streekgewest, C-174/02, Sb. rozh. s. I-85, bod 25, a ze dne 27. října 2005, Distribution Casino France a další, C-266/04 až C-270/04, C-276/04 a C-321/04 až C-325/04, Sb. rozh. s. I-9481, bod 34).
- 90 Aby daň mohla být považována za nedílnou součást podpory, musí na základě relevantní vnitrostátní právní úpravy existovat vztah závazného určení mezi daní a podporou v tom smyslu, že výnos z daně je nezbytně určen k financování podpory a přímo ovlivňuje její výši (výše uvedené rozsudky Streekgewest, bod 26, a Distribution Casino France a další, bod 40).
- 91 Zdá se, že ve věci v původním řízení tomu tak je, s výhradou ověření uvedeného v bodě 86 tohoto rozsudku ohledně částky 400 miliónů NLG přiznané SEP.
- 92 Podle čl. 88 odst. 3 ES musí být Komise včas informována o záměrech poskytnout nebo upravit podpory, aby mohla podat svá vyjádření. Dotyčný členský stát neprovede zamýšlená opatření, dokud Komise v případném přezkumném řízení nepřijme konečné rozhodnutí.
- 93 Pokud existuje vztah závazného určení mezi daní a podporou, musí se oznámení podpory týkat rovněž jejího způsobu financování (rozsudek ze dne 21. října 2003, van Calster a další, C-261/01 a C-262/01, Recueil, s. I-12249, bod 51, jakož i výše uvedený rozsudek Streekgewest, bod 26).
- 94 Nizozemská vláda a Komise spolu nesouhlasí, pokud jde o existenci oznámení ve smyslu čl. 88 odst. 3 ES. Není popíráno, že dopisem ze dne 30. srpna 2000 nizozemská vláda zaslala Komisi návrh zákona OEPS s jeho důvodovou zprávou. Komise nicméně zdůrazňuje, že tento dopis ji vyzýval, aby přezkoumala návrhy článků 6 až 8 OEPS s ohledem na články 87 ES a 88 ES, ale nikoli návrh článku 9.
- 95 V tomto ohledu a aniž by bylo potřeba přezkoumávat, zda dopis ze dne 30. srpna 2000 byl, co se týče článku 9 OEPS, dostatečně přesný, aby představoval oznámení ve smyslu čl. 88 odst. 3 ES, stačí konstatovat, jak učinil generální advokát v bodech 121 až 123 svého stanoviska, že tento článek 9 vstoupil v platnost dne 29. prosince 2000, tedy před rozhodnutím ze dne 25. července 2001 o opatřeních oznámených dne 30. srpna 2000. Z toho vyplývá, že povinnost neprovádět oznámený návrh před rozhodnutím Komise nebyla dodržena.
- 96 Z těchto skutečností vyplývá, že článek 87 ES musí být vykládán v tom smyslu, že v rozsahu, v němž představují hospodářskou výhodu, a nikoli kompenzaci představující protihodnotu plnění uskutečněných určenou společností za účelem plnění povinností veřejné služby, představují částky zaplacené určené společnosti podle článku 9 OEPS „státní podporu“ ve smyslu tohoto ustanovení Smlouvy.

K nákladům řízení

- 97 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (třetí senát) rozhodl takto:

- 1) Článek 25 ES musí být vykládán v tom smyslu, že brání zákonnému opatření, podle kterého jsou vnitrostátní odběratelé elektřiny povinni platit svému provozovateli sítě příplatek k ceně za množství k těmto odběratelům přenesené elektřiny, která byla vyrobena v členském státě a dovezena, pokud tento příplatek musí být uvedeným provozovatelem převeden na společnost určenou za tímto účelem zákonodárcem, která je společnou dceřinou společností čtyř vnitrostátních podniků vyrábějících elektřinu a dříve byla správcem nákladů veškeré vyrobené a dovezené elektřiny, a pokud tento příplatek musí být v plné výši použit na zaplacení nákladů neslučitelných s trhem, ke kterým je tato společnost osobně povinna, což má za následek, že částky vybrané touto společností zcela kompenzují zatížení nesené přenášenou domácí elektřinou.

Je tomu stejně, pokud domácí podniky vyrábějící elektřinu jsou povinny nést tyto náklady, a pokud z důvodu stávajících úmluv zaplacením nákupní ceny za domácí elektřinu, zaplacením dividend jednotlivým domácím podnikům vyrábějícím elektřinu, jejichž dceřinou společností určená společnost je, nebo jakýmkoli jiným způsobem mohla být výhoda tvořená příplatkem k ceně zcela přenesena určenou společností na domácí podniky vyrábějící elektřinu.

Článek 90 ES musí být vykládán v tom smyslu, že brání témuž zákonnému opatření za okolností, kdy výnos z poplatku vybraného za přenesenou elektřinu je určen pouze částečně na zaplacení nákladů neslučitelných s trhem, to znamená, pokud částka vybraná určenou společností kompenzuje pouze část zatížení neseného přenášenou domácí elektřinou.

- 2) Článek 87 ES musí být vykládán v tom smyslu, že v rozsahu, v němž představují hospodářskou výhodu, a nikoli kompenzaci představující protihodnotu plnění uskutečněných určenou společností za účelem plnění povinností veřejné služby, představují částky zaplacené určené společnosti podle článku 9 přechodného zákona o odvětví výroby elektřiny (Overgangswet Elektriciteitsproductiesector) ze dne 21. prosince 2000 státní podporu ve smyslu tohoto ustanovení Smlouvy o ES.

Podpisy.

* Jednací jazyk: nizozemština.